

Т. І. ЄРЕМЕНКО (Київ), А. О. ГУРБИК (Київ)

Другий Міжнародний сеймик молода країн Центральної та Східної Європи

6—9 вересня 1996 р. у Варшаві відбувся II Міжнародний сеймик молоді країн Центральної та Східної Європи, організаторами якого виступили Варшавський університет, громадське Товариство «Україна-Польща», Об'єднання молоді Полонії, Всепольський клуб прихильників Литви при підтримці Міністерства національної освіти Польської Республіки, фонду Міністерства національної освіти Польської Республіки, фонду ім. Стефана Баторія та президента м. Варшави. Значну роботу по організації й проведенню сеймику виконали члени оргкомітету п. А д а м Б а й ц а р , п. Р и ш а р д З а л у с к а , п. Є ж и Л и т в и н ю к .

У роботі II Міжнародного сеймику взяли участь делегації молоді та почесних гостей з Польщі, України, Білорусі, Литви, Латвії, Росії, Німеччини, Чехії, Словаччини, Угорщини, Румунії, Бельгії, Болгарії, Казахстану. Українська делегація налічувала майже 40 осіб — науковців, аспірантів, громадських діячів, журналістів, студентів зі Львова й Тернополя. З Києва взяли участь у роботі сеймику В о л о д и м и р Р е п р и н ц е в , Т а ї с і я Є р е м е н к о , А н д р і й Г у р б и к та Ю р і й Б е д р и к .

З привітаннями до учасників сеймику, засідання якого відбувалися у Великому залі Варшавського університету, звернулися ректор, проф. В о л о д и м и р С і в і н с ь к и й , представник президента міста Варшави, депутати Ради міста

Наукову частину сеймику відкрив колишній голова Верховної Ради Білорусі, проф. С т а н і с л а в Ш у ш к е в и ч , який у своїй доповіді «Інтеграція, але яка?» змалював детальну картину цього процесу, особливо наголосивши на дотриманні принципу добровільності в ході його у посткомуністичних країнах Центральної й Східної Європи. Від української делегації ґрунтовну доповідь «Україна між Сходом і Заходом. Два шляхи до майбутнього» виголосив В о л о д и м и р Р е п р и н ц е в , який на основі аналізу історичного минулого змалював перспективи Української держави в процесах європейської інтеграції

Історії міста Варшави та відзначенню 400-річчя її столичності присвятив свій виступ член міської Ради п. Л е х Ш и н г в е л ь с ь к и й . Ще одному ювілею — 400-літтю Берестейської унії — була присвячена доповідь зав. кафедрою україністики Варшавського університету, проф. С т е ф а н а К о з а к а , який під кутом зору історичної ретроспективи проаналізував позитивний досвід співпраці польського й українського народів. Актуальну проблемну доповідь «Польська східна політика» виголосив керівник Літньої Східної школи Варшавського університету п. Я н М а л и ц ь к и й . Зокрема, він підкреслив, що Польща першою визнала проголошену незалежною Українську державу, наголосив на важливості відкриття інститутів польської культури в країнах Європи загалом і в Україні зокрема «Майбутнє — за молоддю, вона дочекається і справжньої інтеграції та створення єдиної Європи», — такими словами закінчив свій виступ п. Ян Малицький.

На другому пленарному засіданні сеймику ролі Польщі і України в процесі інтеграції Європи була присвячена доповідь відомого українського історика, акад. НАН України, проф. Я р о с л а в а І с а є в и ч а . В ній доповідач змалював широку картину багатосторонніх інтеграційних процесів між двома великими європейськими державами.

Історичний аспект інтеграції Польщі та України проаналізувала секретар Всеукраїнського товариства «Україна-Польща» Т а ї с і я Є р е м е н к о , яка також наголосила на значній ролі громадських організацій, наукових установ та особистих контактів у європейському інтеграційному процесі загалом.

Гострі дискусії з різноманітних аспектів політичної, економічної та культурної інтеграції країн Центральної й Східної Європи велися на засіданнях проблемних (історичної, культурологічної, економічної, самоврядувальної) комісій. У виступах молодих учених висловлювалися часом протилежні погляди на історичний досвід співжиття сусідніх європейських народів та перспективи міждержавних відносин, підкреслювалася необхідність подолання застарілих стереотипів щодо історичного минулого Європи й відзначалася досить велика роль у цьому сучасної історичної науки.

Учасникам сеймику була запропонована також широка програма знайомства з Варшавою, організовано зустрічі в Раді міста, де молоді розповіли про систему столичного самоврядування, проведено екскурсії по місту.

Наприкінці роботи сеймику, під час вирішення питання дальших перспектив подібних форм молодіжної інтеграції, делегація України запропонувала провести наступний III сеймик у Львові 1998 р. В оргкомітет останнього з української сторони ввійшли Всеукраїнське товариство «Україна-Польща» і його обласні відділення, Товариство охорони пам'яток м. Львова, Інститут українознавства НАН України та інші державні й громадські організації.

І Курносів Юрій Олексійович

З вересня 1996 р. пішов з життя відомий учений, доктор історичних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту історії України НАН України Юрій Олексійович Курносів.

Юрій Олексійович народився в м. Конотоп Сумської області в сім'ї залізничників. Був учасником бойових дій в роки Великої Вітчизняної війни, про що свідчать численні бойові нагороди. Після війни Юрій Олексійович закінчив історичний факультет Київського університету. Деякий час він працював вченим секретарем республіканського Історичного музею, а з 1955 р. свою наукову долю пов'язав з Академією наук України, зокрема з Інститутом історії (нині Інститут історії України НАН України), де в 1960 р. захистив кандидатську дисертацію. У 1970 р. Юрію Олексійовичу було присуджено вчений ступінь доктора історичних наук.

За час роботи в Інституті він був редактором «Українського історичного журналу» (1957—1960 рр.), молодшим науковим (1960—1965), старшим науковим співробітником (1965—1985), завідувачим сектором (1985—1990), а з 1990 р. — провідним науковим співробітником-консультантом відділу історії культури українського народу.

Основною проблемою досліджень ученого були соціальні питання історії України, її культури. Праці Ю. О. Курносова широко відомі науковій громадськості. В його творчому доробку понад 170 досліджень. Юрій Олексійович брав участь у написанні близько 40 колективних видань, серед яких багатотомна «Історія України», «Історія Києва», 26-ти томна «Історія міст і сіл Української РСР», ряд монографій з історії інтелігенції, української культури.

Ю. О. Курносів був одним з авторів п'ятьох видань підручника «Історія України» для учнів 10-11 класів середньої школи, опублікованого у 1989—1995 рр. У 1994 р. побачила світ його остання монографія «Інакомислення в Україні. 60-і — перша половина 80-х рр. XX ст.».

Багато сил Юрій Олексійович віддавав вихованню молодих істориків.

Його діяльність та особисті риси є взірцем служіння науці, Батьківщині.

Пам'ять про Юрія Олексійовича Курносова назавжди збережеться в серцях його учнів, колег, усіх, хто спілкувався з ним.